

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
grootschalige woon- en werklocaties
stadsregio Tilburg

19 juli 1994

483-47

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingadvies over het milieu-effectrapport grootschalige woon- en werklocaties
stadsregio Tilburg / [Commissie voor de milieu-effectrapportage].

- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-703-0

Trefw.: milieu-effectrapportage; Tilburg / woningbouw; Tilburg /
ruimtelijke ordening; Tilburg.

commissie voor de milieu-effectrapportage

aan Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-HERTOGENBOSCH

uw kenmerk
nrs. 101933/119810

uw brief
d.d. 31 maart 1994

ons kenmerk
U524-94/Eck/eb/483-48

onderwerp
Toetsingsadvies over het MER
grootschalige woon- en werklocaties
stadsregio Tilburg

doorkiesnr.
030 - 347625

Utrecht,
19 juli 1994

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over grootschalige woon- en werklocaties stadsregio Tilburg. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet Milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

ir. P. van Duursen
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
grootschalige woon- en werklocaties
stadsregio Tilburg

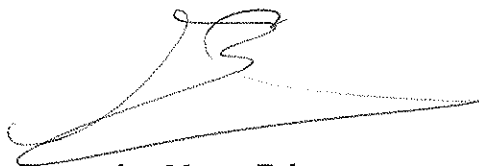
Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport
grootschalige woon- en werklocaties stadsregio Tilburg

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieu-effectrapport over
grootschalige woon- en werklocaties stadsregio Tilburg,

uitgebracht aan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant door
de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

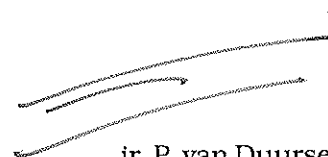
de werkgroep m.e.r. grootschalige woon- en werklocaties stadsregio Tilburg

de secretaris

drs. M. van Eck

de voorzitter

ir. P. van Duursen

Utrecht, 19 juli 1994

INHOUDSOPGAVE

	Pagina	
1	Inleiding	1
2	Hoofdpunten uit het toetsingsadvies	2
	2.1 Eindoordeel van de Commissie	2
	2.2 Overige hoofdopmerkingen naar aanleiding van het MER	2
3	Toetsing van het MER op onderdelen	3
	3.1 Probleemstelling en doel, genomen besluiten	3
	3.2 Locatie selectie en locatie analyse	3
	3.3 Alternatieven	4
	3.4 Bestaande situatie van het milieu	5
	3.5 Milieugevolgen	5
	3.6 Vergelijking van alternatieven	7
	3.7 Presentatie	8

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 31 maart 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van het milieu-effectrapport in Staatscourant nr. 65 d.d. 5 april 1994
3. Projectgegevens
4. Lijst met inspraakreacties en adviezen

1

INLEIDING

Het provinciaal bestuur van Noord-Brabant heeft besloten milieu-effectrapportage (m.e.r.) uit te voeren ter onderbouwing van de besluitvorming over een uitwerking van het streekplan voor de stadsregio Tilburg. In deze uitwerking worden nieuwe woon- en werkgebieden aangegeven rondom Tilburg. In de m.e.r.-procedure treden Gedeputeerde Staten op als initiatiefnemer en bevoegd gezag.

Per brief van 31 maart 1994 (zie bijlage 1) is de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over de inhoud van het opgestelde milieu-effectrapport (MER). De openbare bekendmaking in de Staatscourant (zie bijlage 2) vond plaats op 15 april 1994. Het MER en het Ontwerp-uitwerkingsplan lagen van 18 april tot 18 juni ter visie en op 29 juni is een openbare hoorzitting gehouden.

Het advies over het MER is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. en betreft:

- toetsing aan de regels voor de inhoud van een MER, zoals gesteld in artikel 7.10 van de Wet milieubeheer (Wm);
- toetsing aan de op 1 juni 1993 vastgestelde richtlijnen;
- signaleren van eventuele onjuistheden in het MER (Wm, artikel 7.23, tweede lid).

De samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens zijn opgenomen in bijlage 3.

Bij de opstelling van het advies heeft de Commissie het verslag van de gehouden hoorzitting over het MER en de haar door de provincie toegezonden reacties en adviezen, voor zover deze op het MER betrekking hadden, mede in beschouwing genomen (zie bijlage 4).

Hoofdstuk 2 van dit toetsingsadvies bevat de belangrijkste gegevens voor de besluitvormers. Hoofdstuk 3 bevat een nadere uitwerking van de in hoofdstuk 2 genoemde punten, alsmede opmerkingen, waarmee bij volgende op te stellen milieu-effectrapporten rekening gehouden kan worden.

2 HOOFDPUNTEN UIT HET TOETSINGSADVIES

2.1 Eindoordeel van de Commissie

De Commissie heeft het MER en het Ontwerp-uitwerkingsplan bestudeerd. Zij heeft bij haar oordeel over het MER ook het Ontwerp-uitwerkingsplan betrokken, omdat op punten waar de informatie in het MER minder duidelijk of minder compleet was, het Ontwerp-uitwerkingsplan aanvullende gegevens bood.

In de analyse van te bebouwen locaties biedt het MER overzichtelijk gerangschikte milieu-informatie. Deze is in het Ontwerp-uitwerkingsplan op duidelijke wijze verwerkt.

De Commissie is echter van oordeel dat het MER onvoldoende gegevens (zie ook § 3.5) bevat over de mogelijke hydrologische beïnvloeding van het natuurgebied De Brand bij het bouwrijp maken en bebouwen van de locaties in de noordoostelijke ontwikkelingsrichting (Berkel-Enschot, Udenhout). Het Ontwerp-uitwerkingsplan bevestigt, dat uit een nog uit te voeren hydrologische studie zal moeten blijken of en op welke wijze op deze locaties gebouwd kan worden. De Commissie adviseert het MER met de uitkomsten van deze studie¹⁾ aan te vullen, alvorens een besluit over een definitief uitwerkingsplan te nemen.

2.2 Overige hoofdopmerkingen naar aanleiding van het MER

Het gedeelte uit het MER, waarin alternatieven worden beoordeeld en vergeleken vindt de Commissie minder duidelijk (zie § 3.3) dan het deel, waarin de locaties worden geanalyseerd.

Het is vooral niet duidelijk hoe het meest milieuvriendelijke alternatief tot stand is gekomen. Bovendien worden de milieugevolgen ervan niet gepresenteerd op een wijze die vergelijking met de andere alternatieven mogelijk maakt.

Uit het MER en het Ontwerp-uitwerkingsplan blijkt dat naast de hydrologie ook op andere onderdelen gegevens ontbreken. Hoewel uitgebreider onderzoek in het kader van deze m.e.r. mogelijk was geweest, kunnen deze gegevens eventueel als 'leemten in kennis' worden beschouwd, waarnaar na vaststelling van het Uitwerkingsplan meer onderzoek wordt gedaan.

Alvorens definitieve vervolgbesluiten over concrete projecten (woningbouw, bedrijfsterreinen, wegaanleg) worden genomen, is het noodzakelijk nader onderzoek uit te voeren naar:

- belasting van het bestaande stedelijke gebied door de toekomstige verkeersgroei (met verwerking van de resultaten van reeds afgeronde wegen-m.e.r.'s) en de milieu-effecten van eventuele aanleg van nieuwe wegen (voor zover niet zelf m.e.r.-plichtig);

---

1 De gemeente Tilburg geeft in een reactie op het MER en het Ontwerp-uitwerkingsplan aan dat reeds opdracht voor een hydrologische studie is gegeven.

- alternatieven voor het als bedrijventerrein in gebruik nemen van het gebied Spinder-West in verband met de daar aanwezige natuurwaarden (zie § 3.2);
- bestaande veiligheidsrisico's bij het vliegveld Gilze-Rijen en toekomstige ontwikkelingen, die de geluidcontouren en veiligheidsrisico's kunnen beïnvloeden (zie § 3.4);
- de haalbaarheid van de realisering van 'voorstadstations' in overleg met de Vervoerregio en de Nederlandse Spoorwegen.

3 TOETSING VAN HET MER OP ONDERDELEN

3.1 Probleemstelling en doel, genomen besluiten

De onderbouwing van het bouwprogramma in het MER is zo summier, dat wellicht beter had kunnen worden volstaan met een verwijzing naar achterliggende documenten (Streekplan, Ontwerp-uitwerkingsplan, pagina 54 en 55). De uitzonderingspositie van het terrein Vossenbergh-West is niet onderbouwd, terwijl verder het door elkaar gebruiken van netto en brutocijfers verwarrend werkt. Zeker nu in het uitwerkingsplan de mogelijkheid van een industrieterrein wordt opgehouden op de locatie Spinder-West, waar het risico van aantasting van natuurwaarden aanwezig is, lijkt een zorgvuldige afweging van dit programma van belang.

In afwijking van het gevraagde in de richtlijnen op pagina 5 bevat het MER geen overzicht van de stand van zaken en uitkomsten van de m.e.r.'s Vossenbergh-West en Noord-Oosttangent. Uit het MER Noord-Oosttangent blijkt, dat *'(...) geen van de alternatieven of varianten een oplossing biedt voor het probleem; het verlichten van de verkeersdruk in de oude binnenstad (...)'*².

3.2 Locatie selectie en locatie analyse

De selectie van de locaties is duidelijk beschreven en in grote lijnen voldoende gemotiveerd. De Commissie is van mening dat de locatie Heikamp (locatie 1) geen reële locatie is, gezien de ligging ten opzichte van (de geluidcontouren van) het vliegveld Gilze Rijen.

Vanwege de nabijheid van grote en belangrijke natuureservaten en de mogelijkheid tot uitbouw daarvan via het natuurontwikkelingsplan "Lobelia" is verder de locatie Spinder-West (locatie 7) discutabel.

In dat verband roept ook de afbakening van sommige locaties vragen op: als woningbouw binnen de 35 Ke contour niet is toegestaan, heeft het weinig zin de grenzen van de locaties (2a-c) over die contour te leggen. Hetzelfde geldt voor de begrenzing van locatie 7 ten opzichte van het noordelijk gelegen natuurkerngebied.

---

2 Toetsingsadvies over het MER Noord-Oosttangent te Tilburg, pagina 2.

De geschiktheidsanalyse van de locaties is voldoende duidelijk beschreven en biedt een goede 'basis milieu-informatie', waarmee het Ontwerp-uitwerkingsplan heeft kunnen werken.

Overigens zijn de Commissie diverse slordigheden opgevallen, in die zin dat sommige teksten uit het MER niet overeenkomen met de tabellen in het basisrapport. Zij verwacht echter niet dat dit op de afweging in het Ontwerp-uitwerkingsplan van invloed is geweest.

Opvallend is verder dat archeologische waarden wel in tabellen en titels worden vermeld, maar dat het MER zich beperkt tot twee regels over vindplaatsen in de omgeving van locatie 7. In een reactie op de startnotitie heeft de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek gewezen op de enkeerdgronden en een archeologisch monument ten zuidoosten van Hulten (locatie 1). Dit is niet verwerkt in tabel 3.3.2 van het Basisdocument.

De behandeling van de beïnvloeding van natuurwaarden (in de omgeving) wordt beperkt tot de akoestische verstoring (grens 1000 meter), terwijl ook de recreatieve druk vanuit de woonwijk een factor van betekenis is.

3.3 Alternatieven

De Commissie heeft een aantal opmerkingen over de wijze waarop de (thematiese) alternatieven in het MER zijn ontwikkeld. De belangrijkste worden hieronder aangegeven.

Meest milieuvriendelijke alternatief.

Het meest milieuvriendelijke alternatief wordt in het MER beschreven, nadat is ingegaan op de milieugevolgen van de alternatieven.

Een dergelijke benadering is niet onbegrijpelijk, hoewel het ook mogelijk was geweest een aanzet tot dit alternatief te geven op basis van de geschiktheidscriteria, bijvoorbeeld de integrale eindscores uit tabel 6.7. Nu wordt met deze tabel in het MER verder niets gedaan, terwijl ook niet wordt toegelicht, waarom het meest milieuvriendelijke alternatief niet overeenkomt met de uitkomsten ervan³. Omdat de wijze van samenstellen van het meest milieuvriendelijke alternatief niet inzichtelijk is gemaakt, is het moeilijk te controleren. Dit wordt verder bemoeilijkt, doordat de milieu-effecten ervan niet op dezelfde wijze worden beschreven als voor de andere alternatieven.

Een nadeel van het meest milieuvriendelijke alternatief kan de versnippering zijn, waardoor mogelijk onvoldoende draagvlak voor voorzieningen (station) ontstaat. Wanneer dit criterium was meegewogen (zoals gevraagd op pagina 8 van de richtlijnen), had het model er waarschijnlijk anders uitgezien.

---

3 Ook de gemeente Berkel-Enschot constateert in een schriftelijke reactie dat het gebied tussen Udenhout en Berkel-Enschot (locaties 12, 14 en 15) op basis van deze tabel van het meest milieuvriendelijke alternatief deel uit had moeten maken.

Overige opmerkingen

De uitwerking van het mobiliteitsalternatief in het MER wekt verwarring, omdat het in de eindtabel matig op mobiliteit scoort⁴].

De Commissie betreurt dat de aspecten natuur en landschap in één alternatief zijn gecombineerd, terwijl het verband tussen deze aspecten in de Tilburgse regio beperkt of afwezig is (zie tabel 3.2.2 en 3.3.2 in het Basisrapport⁵].

Het voorkomen van de locatie Bakertand-Oost (17) in vrijwel alle alternatieven, wekt verbazing. In de tabel 6.7 "integrale vergelijking" staat de locatie wat betreft score op de derde plaats van onderen. Het Ontwerp-uitwerkingsplan (pagina 39) geeft de beperkingen van de locatie echter duidelijk weer, hetgeen op pagina 7.1 van het MER ontbreekt.

3.4 Bestaande situatie van het milieu

De Commissie acht het onterecht dat het MER geen gegevens bevat over de autonome ontwikkeling van het vliegveld (geluid en veiligheidsrisico). Dat is wel nodig als het zuidelijke deel van de locatie Reeshof wordt bebouwd op grond van het voorkeursalternatief.

Met betrekking tot de geluidnormering wijst de Commissie er op dat het hantieren van de 35 Ke contour leidt tot ten minste 25% ernstig gehinderden.

Landelijk geldt op de middellange termijn de norm van 20 Ke als beleidsdoelstelling (richtwaarde). In de discussie rond Schiphol wordt op dit moment uitgegaan van 30 Ke.

3.5 Milieugevolgen

Methodiek

Bij de milieucriteria, die worden gebruikt bij het beschrijven van de milieugevolgen van de alternatieven, lijkt niet te worden ingegaan op locatie overstijgende aspecten, die de interne samenhang van de alternatieven kunnen beoordelen. Nu wordt slechts de som der delen gemeten.

Wel worden zonder motivering andere criteria gebruikt dan bij de locatie analyse. Dit werkt verwarrend.

Gevolgen voor het grondwater

De Commissie is van mening dat het MER onvoldoende hydrologische informatie bevat. In de hoofdtekst van het MER (pagina 8.11) en het Basisrapport (tabel 3.1.2) wordt gewezen op mogelijke risico's van hydrologische beïnvloeding van natuurgebieden bij bebouwing van de locaties 1 (Heikant), 3c (Reeshof-Noord), 7 (Spinder-West) en 8 (Kouwenberg). Verder wordt op pagina 5.11 verwezen naar een onderzoek, waaruit blijkt dat kwelwater uit het natuurgebied De Brand voor een deel afkomstig is van het gebied tussen Tilburg en Uden-

---

4 De reden hiervoor is dat de locaties in het mobiliteitsalternatief zijn geselecteerd op 'nabijheid' (van voorzieningen en openbaar vervoer op grond van de veronderstelling dat dit tot weinig autokilometers leidt), terwijl de alternatieven in de eindbeoordeling inzake mobiliteit ook beoordeeld zijn op de noodzakelijke uitbreiding van het wegennet.

5 In een natuuralternatief had ook de bebouwing ten oosten van Udenhout en Berkel-Enschot (locaties 12, 14 en 15) een belangrijke rol gespeeld. Deze optie is nu in geen enkel alternatief meegewogen.

hout. Deze informatie wordt echter niet verwerkt in de locatie-analyse, bij het ontwikkelen van de alternatieven, bij de effectbeschrijving (pagina 8.11) en in tabel 1 van de samenvatting.

Op pagina 8 in de samenvatting van het MER duikt plotseling de opmerking op dat de locaties 9, 11 en 12 intrekgebieden zouden bevatten, maar dat dat niet erg is, omdat alleen de helft van locatie 9 in het voorontwerp-alternatief wordt bebouwd.

In het Ontwerp-uitwerkingsplan wordt de hele noordoostelijke ontwikkelingsrichting (locaties 8 tot en met 15) als mogelijk hydrologisch kwetsbaar aangeduid en wordt bebouwing in de richting afhankelijk gesteld van het uitgangspunt dat de netto-infiltratie niet of nauwelijks mag afnemen. Aangezien het MER niet aantoont dat dit uitgangspunt bij bebouwing van locatie 9 en 13 wordt gehaald en het Ontwerp-uitwerkingsplan bovendien voor lange termijn een grotere ontwikkeling bij Udenhout en Berkel-Enschot voorstaat, bevat het MER naar het oordeel van de Commissie op dit punt onvoldoende gegevens om een definitief besluit te kunnen nemen.

Mobiliteit

Het in het MER gebruikte verkeersmodel lijkt in principe voldoende gedetailleerd voor het onderbouwen van locatiekeuzen. De op basis daarvan gegeven informatie over verkeersintensiteiten en geluidhinder is echter moeilijk te controleren, omdat er geen bronvermelding bij staat en een kaart ontbreekt waarop de wegenstructuur (bestaande en al dan niet aan te leggen nieuwe hoofdwegen) vermeld staat.

Belangrijker is dat de invoergegevens met teveel onzekerheden zijn omgeven:

- de toekomstige hoofdinfrastructuur van Tilburg is nog in studie;
- de komst van nieuwe stations is nog niet definitief;
- de toekomstige ontsluiting van de nieuwe woongebieden (met name in de noordoostelijke richting) is nog niet aangegeven.

De Commissie betwijfelt dan ook of bijvoorbeeld de verschillen tussen de alternatieven ten aanzien van groei in autokilometers voldoende betrouwbaar zijn om te kunnen worden vermeld.

Het Ontwerp-uitwerkingsplan verwijst naar toekomstige m.e.r.-procedures voor de hoofdwegen, naar de noodzaak tot het opstellen van een structuurvisie voor de noordoostelijke ontwikkeling (Ontwerp-uitwerkingsplan pagina 21) en het opstellen van mobiliteitstoetsen in gemeentelijke plannen.

Kwaliteit van het woonmilieu

Door nog ontbrekende gegevens over de toekomstige weginfrastructuur bevat het MER geen gegevens over de – nu al problematische – overlast van verkeer in de bestaande stedelijke gebieden en de verkeersveiligheid.

Verder gaat het MER niet in op de veiligheid ten gevolge van het vliegverkeer en het vervoer van gevaarlijke stoffen.

De beschrijving van te verwachten milieugevolgen van de nieuwe industrielocaties ontbreekt, omdat niet duidelijk wordt aangegeven welke typen bedrijven op de verschillende locaties zullen worden toegelaten. Het definitieve Uitwerkingsplan zou op dit punt een duidelijker kader moeten bieden.

In de noordelijke ontwikkelingsrichting moet met cumulatie van milieugevolgen rekening worden gehouden, omdat met de bestaande terreinen (Kraaiven, Vossenbergh, Spinder, de Wilder) en de mogelijke uitbreidingen van een relatief grootschalige ontwikkeling sprake is⁶].

Het aspect luchtverontreiniging krijgt teveel aandacht op een te globaal niveau, terwijl dat niveau in feite wordt gedekt door de veronderstelde toename van het autoverkeer. In de tabel werkt dat vertekenend.

Het was beter geweest om aan te geven op welke wegen nu reeds luchtkwaliteitsnormen worden overschreden. Deze gegevens zijn bij gemeenten aanwezig.

Compensatie

Op grond van een wetswijziging moet per 4 april 1994 in sommige gevallen in een MER ook worden aangegeven, welke compensatie mogelijk is, als de milieugevolgen van een voornemen niet (voldoende) kunnen worden beperkt⁷]. Dit punt komt in de in juni 1993 vastgestelde richtlijnen niet aan de orde. De Commissie zou het desondanks op prijs stellen als aan dit punt in het Uitwerkingsplan aandacht wordt besteed.

3.6 Vergelijking van alternatieven

In de tabel "Vergelijking van alternatieven" is vaak niet duidelijk welke milieugevolgen met de gebruikte kopjes⁸] worden bedoeld, terwijl een dergelijke tabel meestal als de belangrijkste uitkomst uit het MER eerst wordt geraadpleegd. Het was beter geweest een uitgebreidere tabel met meer feitelijke informatie per beoordelingsaspect op te nemen. Dat maakt het voor de lezer inzichtelijker om ook de verticale verbanden tussen de verschillende aspecten te interpreteren en te waarderen en zo een gefundeerd eindoordeel over de alternatieven te vormen. Tot slot was het wenselijk geweest in een aparte tabel overzichtelijk aan te geven wat de concrete milieugevolgen zijn van de aanleg van het voorkeursalternatief ten opzichte van de bestaande situatie van het milieu en het meest milieuvriendelijke alternatief.

Een dergelijk overzicht ontbreekt in het MER, hetgeen ten dele wordt ondervangen door de tekst in het Uitwerkingsplan op pagina 44 en 45.

---

6 Zie ook de opmerkingen van het Samenwerkingsverband Midden-Brabant op dit punt.

7 Het Samenwerkingsverband Midden-Brabant wijst hierop in haar reactie.

8 Zo blijkt 'bodemgebruik' te staan voor ligging in gebieden met een relatief sterke agrarische functie of in gebieden met veel ondergrondse leidingen. 'Mobiliteit' dekt de berekende toename aan autokilometers, die in feite ook onder lucht wordt behandeld, maar ook de verwachte toename aan nieuwe wegen (in tabel 8.9.4 abusievelijk aangeduid met "Groei autoverkeer").

In plaats van plussen en minnen had ook gewerkt kunnen worden met ha gebied of aantal locaties om een duidelijkere indruk te geven van het milieu-effect en de feitelijke verschillen tussen de alternatieven.

3.7 Presentatie

De presentatie van het MER is verzorgd. De verzamelde informatie is gepresenteerd in een document van hanteerbare omvang. Het basisdocument is overzichtelijk en nuttig als achtergrondrapport.

Het kaartmateriaal is onvoldoende duidelijk. Bovendien zijn niet alle gebruikte namen terug te vinden, hetgeen het beoordelen van de informatie bemoeilijkt. Ook zijn de verkeersgegevens moeilijk controleerbaar.

De hoofdstukken (in het MER en de samenvatting), die de beschrijving en vergelijking van de milieugevolgen bevatten, hadden compacter en beter leesbaar kunnen zijn.

De Commissie adviseert in komende MER'en voor deze hoofdstukken naar een andere opzet te zoeken.

Overigens zou een samenvatting geen nieuwe informatie mogen bevatten, die in de hoofdtekst niet voorkomt (Samenvatting MER pagina 8 onderaan).

De samenvatting van het MER, zoals opgenomen in het Ontwerp-uitwerkingsplan (pagina 40-46), is goed leesbaar en maakt in feite een aparte MER samenvatting overbodig.

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over het milieu-effectrapport
grootschalige woon- en werklocaties
stadsregio Tilburg

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE I

Brief van het bevoegd gezag d.d. 31 maart 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provincie
Noord-Brabant

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefax: 073-123585 Telex: 50796 pbnb

Dienst Ruimtelijke ordening, Natuur en landschap en Volkshuisvesting

telefoon 073-812812

Ons kenmerk: nrs. 101933/119810
Uw kenmerk : --
Afdeling : ABB
Doorkiesnr.: 812423 (K. v.d. Zouwe)
Bijlagen : 4 in zesvoud
Datum : 31 maart 1994
Onderwerp : MER Stadsregio
Tilburg

De commissie voor de
Milieu-effectrapportage

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen :	E 18 APR. 1994
nummer :	526-94
dossier :	483-29/19 33 bx
kopie naar :	Sck / S. / P. / B.

Geachte commissie,

Hierbij ontvangt u zes exemplaren van het Milieu-Effectrapport met bijlage en samenvatting, dat wij hebben opgesteld ten behoeve van het uitwerkingsplan voor de Stadsregio Tilburg. Zes exemplaren van het ontwerp-uitwerkingsplan hebben wij ter kennisneming bijgevoegd. Wij hebben ook de wettelijke adviseurs, c.q. de inspecteur RIMH en de directeur LNO, exemplaren gestuurd.

Wij zijn voornemens het Milieu-Effectrapport te zamen met het ontwerp-uitwerkingsplan ter inzage te leggen van 18 april 1994 tot 18 juni 1994 tijdens kantooruren op het provinciehuis. In deze periode zullen wij tevens een openbare hoorzitting organiseren. Van de opmerkingen die schriftelijk bij ons worden ingediend, zullen wij u zo spoedig mogelijk een exemplaar toezenden. Dat geldt ook voor het verslag van de hoorzitting.

Wij vertrouwen erop dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd en wachten uw advies af.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

voorzitter,

griffier,

031194LS

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de toetsingsprocedure in Staatscourant nr. 73 d.d. 15 april 1994

Inspraak ontwerp-uitwerkingsplan stadsregio 's-Hertogenbosch en milieu-effectrapport grootschalige woon- en werklocaties voor de stadsregio Tilburg

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant hebben voor de stadsregio Tilburg een uitwerkingsplan van het streekplan in ontwerp vastgesteld. Ten behoeve van dat besluit hebben Gedeputeerde Staten een milieu-effectrapport (MER) opgesteld. Het MER heeft betrekking op het aanwijzen van grootschalige woon- en werklocaties in de periode tot 2005 in de stadsregio Tilburg.

Terinzagelegging

Het ontwerp-uitwerkingsplan en het milieu-effectrapport (MER) met een samenvatting liggen ter inzage van 18 april 1994 tot 18 juni 1994. U kunt beide inzien tijdens kantoor-/openingsuren in de bibliotheek van het provinciehuis en op de daarvoor gebruikelijke plaatsen in de gemeentehuizen van de gemeenten Tilburg, Goirle, Berkel-Enschot, Udenhout, Loon op Zand, Dongen, Gilze-Rijen en Alphen en Riel, in de Openbare Bibliotheken van deze gemeenten en bij het samenwerkingsverband Midden-Brabant.

Reacties

Iedereen die opmerkingen wenst te maken over het ontwerp-uitwerkingsplan danwel het MER, kan deze schriftelijk indienen tot en met 18 juni 1994 en richten aan: Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, t.a.v. ir. K. van der Zouwe, Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch, onder vermelding van ontwerp-uitwerkingsplan/MER stadsregio Tilburg. Uw reactie met betrekking tot het MER zullen conform art. 7.22 van de Wet milieubeheer op het provinciehuis ter inzage worden gelegd. U kunt daarbij verzoeken uw persoonlijke gegevens niet bekend te maken. Daarnaast kunt u uw opmerkingen mondeling inbrengen tijdens de hoorzitting die op 29 juni 1994 zal plaatsvinden. Wilt u van deze mogelijkheid gebruik maken dan kunt u, telefonisch (073-812525) of schriftelijk een antwoordkaart aanvragen bij het service-centrum van de provincie. Ook het verslag van de hoorzitting zal ter inzage worden gelegd.

's-Hertogenbosch, april 1994.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: college van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van Noord-Brabant, die zijn bevoegdheden heeft gedelegeerd aan Gedeputeerde Staten

Besluit: vaststellen van een uitwerking op basis van artikel 4a lid 8 van de WRO van het streekplan Noord-Brabant voor de stadsregio Tilburg

Categorie Besluit m.e.r.: 11 en 20

Activiteit: Het aangeven van locaties voor 8000 woningen en 175 ha bedrijfsterrein voor de periode tot 2005 in de stadsregio Tilburg.

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 12 februari 1993

richtlijnenadvies uitgebracht: 8 april 1993

richtlijnen vastgesteld: 1 juni 1993

kennisgeving MER: 15 april 1994

toetsingsadvies uitgebracht: 19 juli 1994

Bijzonderheden:

De Commissie was van mening dat het MER onvoldoende hydrologische gegevens bevatte, in het bijzonder over de invloed van de geplande bebouwing op het natuurgebied De Brand. Zij heeft geadviseerd het MER aan te vullen alvorens tot besluitvorming over te gaan.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. P. van Duursen (voorzitter)

ir. A. Th. ten Houten

drs. R.H.D. Lambeck

ir. W.H.A.M. Keysers

ir. J. Termorshuizen

Secretaris van de werkgroep: drs. M. van Eck

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	940615	Gemeente Berkel-Enschot	Berkel-Enschot	940621
2.	940616	Samenwerkingsverband Midden-Nederland	Tilburg	940621
3.	940613	Gemeente Udenhout	Udenhout	940621
4.	940614	NCB afdeling Udenhout	Udenhout	940621
5.	940615	NCB afdeling De Moer	Dongen	940621
6.	940523	Vereniging Behoud Moerenburg	Tilburg	940621
7.	940616	Gemeente Tilburg	Tilburg	940623
8.	940616	Gemeente Goirle	Goirle	940623
9.	940611	Noordbrabantse Christelijke Boerenbond	Tilburg/Berkel-Enschot	940623
10.	940611	Landbouwschap Gewestelijke Raad voor Noord-Brabant	Tilburg	940623
11.	940615	Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Midden-Brabant	Tilburg	940623
12.	940616	J. de Kort	De Moer	940623
13.	9406--	NCB afdeling Hulten	Hulten	940623
14.	9406--	NCB afdeling Loon op Zand	Loon op Zand	940623